

Din digitale gæstelærer: Nicholas Bjørn

Lærervejledning til forløbet 'Inspiration til innovation og iværksætter' med Nicholas Bjørn

Forløbet er udviklet til at sætte fokus på innovation og iværksætteri

Målrettet elever på grundforløb 1 (GF1), grundforløb 2 (GF2) samt hovedforløb på hovedområdet 'Teknologi, byggeri og transport'

Online eller fysisk fremmøde

Forløb på 3-5 timer afhængigt af målgruppe

I dette gæstelærerforløb kan eleverne få gode råd og inspiration til at arbejde med innovation og iværksætteri. Smed og virksomhedsejer Nicholas Bjørn fortæller om sin vej til at blive iværksætter og om, hvorfor det er vigtigt, at eleverne husker sig selv, deres fag og det, de brænder for.

Innovation og iværksætteri er ikke det samme. Det mener Nicholas Bjørn, der er gæstelærer i dette forløb. Innovation handler ifølge ham om kreativitet og processer, mens iværksætteri kan knyttes til udvikling og den forretningsmæssige del af at etablere en virksomhed.

Undervejs i forløbet taler Nicholas Bjørn om både innovation og iværksætteri, og han påpeger, at der kan være synergi mellem dem. Gennem forløbet kan eleverne både forholde sig til og arbejde med innovative processer samt elementer fra iværksætteri.

Nicholas Bjørn er udlært rustfast klejnsmed og stifter af designvirksomheden NICHBA. Under sin læretid har han eksperimenteret med at

bukke jern og skabe møbler efter eget design. Smedefaget og uddannelsen som faglært har dermed dannet grundlag for virksomheden. NICHBA leverer produkter til virksomheder som Google og Hilton og omsætter for flere millioner kroner hvert år. Du kan læse mere om NICHBA her: www.nichba.com/da.

Forløbets formål

Gæstelærerforløbet berører erhvervsuddannelsernes overordnede formålsparagraf stk. 3, hvor der er fokus på udviklingen af elevens innovative og kreative kompetencer med henblik på elevens deltagelse i produkt- og serviceudvikling og erhvervelse af forudsætninger for etablering af egen virksomhed.

Desuden lægger forløbet op til, at elever på GF2 og hovedforløb kan arbejde med centrale videns-, færdigheds- og kompetenceområder i uddannelserne. Det kan for eksempel være:

- Branchens faglige udvikling
- Ny viden som grundlag for at udvikle eksisterende eller nye løsninger
- Kreative og innovative metoder og perspektiver målrettet kundernes behov
- Omsætning af kunders ideer til innovative løsninger
- Forskellige karrierebaner og forudsætninger for at etablere egen virksomhed.

For elever på GF1 lægger forløbet op til, at de kan arbejde med mål fra erhvervsfaget 'Innovation'. De kan for eksempel arbejde med innovative metoder og innovationsprocesser i forbindelse med løsning af en praktisk opgave (niveau 1), og de kan afprøve egne ideer og diskutere forslag til nye metoder (niveau 2). Eleverne kan desuden arbejde med mål fra andre fag på GF1 såsom Erhvervsfag 1, Erhvervsfag 3 eller erhvervsfaget 'Arbejdsplanlægning og samarbejde'.

Formålet med forløbet er desuden at løfte elevernes læring, motivere dem og styrke deres trivsel med undervisning af en gæstelærer, der er en faglig kapacitet på sit felt.

Find alle de digitale gæstelærerforløb på www.emu.dk.

Forløbets opbygning

Forløbet består af fire videoer med tilhørende undervisningsaktiviteter. Forløbet er fælles for både GF1, GF2 og hovedforløb. Det er dog vigtigt, at læreren tilpasser forløbets aktiviteter til elevernes specifikke uddannelse og faglige niveau, hvilket vil have betydning for, hvor lang tid forløbet tager. På GF2 og hovedforløb vil der for eksempel typisk være grundlag for at gå mere i dybden og dermed bruge mere tid på aktiviteterne.

Som introduktion til forløbet kan læreren fortælle om, hvorfor det er vigtigt, at vi har iværksættere i samfundet. Læreren kan også spørge til, om og eventuelt på hvilke områder eleverne selv kan forestille sig at blive iværksættere.

Inden videoerne afspilles kan læreren også introducere til, at der i forløbet skelnes mellem innovation og iværksætteri. Innovation handler i forløbet om at skabe nyt, bringe ting sammen på nye måder og bryde med status quo. Iværksætteri handler om opstart af virksomhed og om de stejle læringskurver, der vedrører økonomi, personale og drift, når man starter som selvstændig.

Video 1: Inspiration til innovation og iværksætteri

I denne video fortæller Nichlas Bjørn om sin vej til at blive iværksætter. Han fortæller, hvor vigtigt det er for eleverne at have sig selv med og tage afsæt i noget, de brænder for. Det er en stejl læringskurve at starte som iværksætter, og det er vigtigt at bevare fokus på, hvad der skal tegne virksomheden, og hvad der giver produkterne en berettigelse på markedet.

Nichlas Bjørn deler også sin begejstring over at kunne dyrke sin passion, kombinere det med iværksætteri og innovation og se sine produkter få liv og skabe glæde for andre.

Efter at have set videoen kan læreren give eleverne mulighed for at arbejde med innovation og iværksætteri ved at lægge op til gruppearbejde, hvor eleverne tager afsæt i disse spørgsmål:

- Hvorfor har Nichlas Bjørn valgt at blive iværksætter?
- Hvad bider I mærke i, at Nichlas Bjørn fortæller?

Grupperne kan med fordel fastholde det, de blev opmærksomme på, ved at skrive tre til fem indlæg i et fælles kanvasredskab såsom Padlet. Gruppernes noter skal bruges senere i forløbet. Hvis det er fysiske post-its, kan de hænges op eller indsamles af læreren. Læreren kan vælge at bruge noget tid på en fælles drøftelse med afsæt i gruppernes noter.

Aktiviteten kan gennemføres ens på GF1, GF2 og hovedforløb.

Video 2: Innovation og kreativitet i hverdagen

Innovation handler for Nichlas Bjørn om at bryde status quo og bringe ting sammen på nye måder, som udfordrer det eksisterende eller kendte. Han fremhæver en læresætning, som har haft stor betydning for ham, nemlig at *"en virksomhed, som ikke udvikler, er en virksomhed under afvikling"*.

Nichlas Bjørn pointerer, at det er vigtigt, at iværksættere trives i processer, hvor de hele

tiden er på vej videre, og hvor de kan *"plukke guldgrube"* fra kunder og samarbejdspartnere. I udviklingsprocesserne og dialogen med samarbejdspartnere og udviklingsafdelinger er det vigtigt at være nysgerrig og lydhør over for de synergier, som kan skabes i mødet mellem teori og praksis samt mellem æstetik og funktion. Det hele handler om at møde kundens behov, forklarer Nichlas Bjørn.

Efter at have set videoen kan læreren sætte eleverne i gang med at:

- Undersøge, hvilke muligheder for innovation der er inden for deres fag eller branche.
- Brainstorme og udvikle et produkt til en specifik målgruppe.
- Producere en tredimensionel prototype eller på anden måde visualisere det produkt, som de gerne vil udvikle. Det kan for eksempel ske i klassens fildelingsværktøj, for eksempel Padlet, eller der kan ske i PowerPoint eller Prezi.

Elever på GF 2 og hovedforløb har valgt deres fagretning og kan derfor med fordel investere tid i at dykke ned i specifikke udfordringer eller muligheder i fagretningen. Elever på GF1 kan berøre hovedområdet forskellige udfordringer eller muligheder mere overordnet.

Læreren kan med fordel facilitere og styre elevernes processer ved at bruge forskellige metoder til brainstorm og idéudvælgelse. Læreren kan finde inspiration i udgivelsen *Metoder, en samling af koncepter, forløb og metoder* (2012).

Læreren kan overveje at afgrænse opgaven ved at udvælge en faglig tematik eller et fagligt område. Det kan være sidemøbler, transportmidler, digitale platforme eller andet, som ligger inden for elevernes uddannelsesområde og faglige niveau. Læreren kan vælge at definere målgruppe eller materialevalg og på den måde opstille faglige kriterier, der kan fungere dels som

hjælpende stillads (for grundforløbselever) eller som faglige benspænd (for hovedforløbselever). Disse faglige kriterier kan anvendes i forbindelse med evaluering af forløbet.

Hvis forløbet gennemføres online, hvor eleverne ikke har adgang til værkstedsfaciliteter, kan de i stedet beskrive eller tegne deres prototype.

Video 3: Innovation og iværksætteri i et branche- og samfundsperspektiv

Nichlas Bjørn taler om sine muligheder for at sætte aftryk både på sin branche og det samfund, vi lever i, gennem de valg og beslutninger, han træffer som iværksætter og virksomhedsejer. Han fortæller, at han er optaget af at skabe kvalitetsprodukter, og at han har en vision om, at virksomhedens produkter kan være med til at udfordre køb- og-smid-væk-kulturen. Han ønsker at skabe et mere bæredygtigt forbrugersamfund til gavn for både natur, mennesker og samfund. Han fortæller også, hvordan han samfundsmæssigt kan bidrage til at skabe job og en arbejdsplads med en bæredygtig kultur, der bidrager til at styrke det danske erhvervsliv.

Efter at have set denne video kan eleverne arbejde med innovation i deres fag og branche. Således kan de både i plenum og grupper drøfte:

- Hvordan ser kreativitet og innovation ud i en mekanikers daglige opgaveløsning eller i en vvs-montørs håndværk?
- Hvad er innovativt i deres fag og branche – både tidligere, nu og i fremtiden?

Gruppevis kan eleverne opstille en tidslinje med eksempler på produkter, services, materialer og teknologier, som har kendetegnet deres fag for 10 år siden, nu og om 20 år. Tidslinjen kan tegnes på papir eller produceres online i for eksempel fildelingsværktøjer som Padlet eller Google Docs.

Der vil være en forskel mellem elever på GF1 henholdsvis på GF2 og hovedforløb, da eleverne på GF2 og hovedforløb har valgt

fagretning og derfor kan fokusere mere præcist og detaljeret i aktiviteten. Det kan kræve mere tid til aktiviteten.

Grupperne præsenterer tidslinjerne for hinanden, og samtidig præsenterer de det produkt, som de har udviklet i forbindelse med video 2. De kan reflektere over, hvordan produktet bidrager med noget nyt og dermed udfordrer status quo på markedet.

Efterfølgende drøftes i plenum, hvordan branchen har udviklet sig i en gensidig påvirkning med samfundet. Det kan ske med afsæt i følgende spørgsmål:

- Hvilke behov har faget og branchen historisk skulle opfylde i samfundet?
- Hvilke behov forestiller I jer, at faget og branchen fremadrettet skal opfylde?
- Hvilke muligheder har faget og branchen for at bidrage til en bæredygtig udvikling?

Video 4: Nichlas Bjørns bedste råd

Nichlas Bjørn peger på, at der er en synergi mellem termerne innovation, kreativitet og iværksætteri. Men han skelner også mellem begreberne. Mens han forbinder innovation og kreativitet til udvikling af produktet, som danner grundlaget for at kunne starte virksomhed, handler iværksætteri om stejle læringskurver vedrørende økonomi, personale og drift.

Nichlas Bjørn deler disse råd med de elever, som vil arbejde med innovation:

- Del din idé og få feedback fra for eksempel kunder eller den målgruppe, du henvender dig til.
- Udfordr status quo på markedet.
- Fortsæt med at udvikle kontinuerligt.

Til de elever, som har en iværksætter i maven, har Nichlas Bjørn disse råd:

- Hav tålmodighed.
- Tro på, at dit produkt holder.
- Søg hjælp i dit netværk.

Uanset om eleverne arbejder med innovation eller vil være iværksættere, fremhæver Nichlas Bjørn, at det er meget vigtigt, at eleverne arbejder med noget, de brænder for. Så står de stærkere, når de møder modstand og udfordringer.

Når eleverne har set videoen, kan læreren rette elevernes opmærksomhed på iværksætteri, og hvad der skal til for at blive iværksætter. Eleverne kan:

- Individuelt overveje, om de vil blive iværksættere, og hvad deres styrker/ svagheder er. Her kan eleverne bruge noterne fra deres gennemgang af video 1 og gæstelærerens råd herfra.
- Undersøge, hvad de skal have styr på for at blive iværksættere; herunder CVR-nummer, regnskab, forretningsmodel, markedsføring m.v. Læreren kan henvise til UddannelsesGuidens artikel 'Iværksætter' (u.å.).
- Overveje, hvilke muligheder der er for at bruge uddannelsesforløbet til at realisere drømmen om at blive iværksætter.

Herefter kan læreren facilitere en fælles drøftelse af, hvad der skal til for at blive iværksætter og pege på, hvilke muligheder uddannelsen eller skolen giver for at understøtte iværksætterdrømme.

Evaluering

Undervejs i forløbet kan læreren sammen med eleverne drøfte erfaringer med arbejdet med de forskellige elementer knyttet til innovation og iværksætteri.

I stedet for at præsentere for den samlede klasse kan evalueringen foregå efter peer-to-peer-metoden med fokus på, hvilke faglige begreber og sammenhænge eleverne er blevet mere fortrolige med. Læreren kan sætte eleverne sammen to og to og bede dem præsentere for hinanden og give hinanden feedback. Rammen kan være, at den lyttende elev påpeger to ting, som fungerer godt i den andens præsentation samt en ting til forbedring. Når den første elev har præsenteret, bytter eleverne roller og gennemfører evalueringsøvelsen igen.

Hvis læreren ved gennemgangen af video 2 har opstillet faglige kriterier for elevernes opgaveløsning, kan disse anvendes i den løbende formative dialog med dem. De faglige kriterier kan ligeledes anvendes summativt til at evaluere og bedømme elevernes faglige arbejde.

Som afsluttende evaluering kan læreren og eleverne drøfte gæstelærerforløbet, herunder om nogle af eleverne har ideer om at blive iværksættere selv. Klassen kan eksempelvis komme ind på, hvorfor nogle mennesker brænder for at starte egen virksomhed, og hvorfor nogle mennesker hellere vil gå en anden vej i deres arbejdsliv.

Tilrettelæggelse

Hele forløbet kan gennemføres som fjernundervisning eller ved fysisk fremmøde. Enkelte aktiviteter lægger op til, at eleverne arbejder i et værksted, men der er alternative opgaver, hvis det ikke er til rådighed.

Forløbets varighed afhænger af målgruppen, elevernes faglige niveau, samt om eleverne skal arbejde med den praktiske del af video 2. Eksempelvis vil forløbet kunne gennemføres på tre timer på GF1, mens det på GF2 eller hovedforløb kan strække sig over op til fem timer, da aktiviteterne her kan udfoldes mere.

Hvis undervisningen er online...

Gæstelærerforløbet kan i vid udstrækning gennemføres som fjernundervisning ved behov. Hvis undervisningen foregår som fjernundervisning, kan breakout rooms på klassens virtuelle platform anvendes til gruppearbejdet. Klassens digitale fildelingsværktøjer kan anvendes til en fælles platform, hvor eleverne kan udarbejde brainstorm, tidslinjer m.v.

Publikationen er udarbejdet juli 2021 af Rambøll Management Consulting, Københavns Professionshøjskole, VIA University College, Syddansk Universitet og Operate for Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Grafisk tilrettelæggelse: Operate

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

RAMBOLL

SDU

OPERATE